

Міністерство освіти і науки України
Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»

Кафедра «Публічного управління та підприємництва» (№ 601)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Гарант освітньої програми

(підпис)

Валентина КУПРІЯНОВА

(ім'я та прізвище)

«08» вересня 2022 р.

СИЛАБУС ОBOB'ЯЗKОВОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Вступ до фаху

(назва навчальної дисципліни)

Галузь знань: 07 Управління та адміністрування

(шифр і найменування галузі знань)

Спеціальність: 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність

(код та найменування спеціальності)

Освітня програма: Експертиза товарів та послуг

(найменування освітньої програми)

Форма навчання: денна

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Силабус введено в дію з 12.09.2022 року

Харків – 2022 р.

Розробник: Черевична Н. І., доцент, к.т.н., доц.
(прізвище та ініціали, посада, науковий ступінь та вчене звання)

(підпис)

Силабус навчальної дисципліни розглянуто на засіданні кафедри публічного управління та підприємництва (№ 601)

Протокол № 1 від « 31 » серпня 2022 р.

Завідувач кафедри д.н. з держ. управл.
(науковий ступінь та вчене звання)

(підпис)

Вероніка КОВАЛЬЧУК
(ім'я та прізвище)

Погоджено з представником здобувачів освіти:

Представник студентського самоврядування від факультету № 6

(підпис)

Катерина БОЦУЛА
(ім'я та прізвище)

1. Загальна інформація про викладача

Черевична Наталія Іванівна, к.т.н., доцент.
З 2021 з року викладає в університеті наступні дисципліни:

- Вступ до фаху;
- Ідентифікація та методи визначення фальсифікації;
- Експертиза послуг;
- Товарознавство послуг;
- Технічне регулювання;
- Сенсорний аналіз;
- Експертиза товарів;
- Міжнародний консюмеризм.

Напрями наукових досліджень:
товарознавча експертиза та ідентифікація смакових товарів, методологія сенсорного аналізу продовольчих товарів, дослідження проблематики надання послуг бортового харчування.

2. Опис навчальної дисципліни

Семестр, в якому викладається дисципліна – 1 семестр.

Обсяг дисципліни:

5,5 кредитів ЄКТС (165 годин), у тому числі аудиторних – 56 години, самостійної роботи здобувачів – 109 годин.

Форми здобуття освіти

Денна, дистанційна.

Дисципліна – обов'язкова.

Види навчальної діяльності – лекції, практичні роботи, самостійна робота здобувача.

Види контролю – поточний, модульний та підсумковий (семестровий) контроль (залік).

Мова викладання – українська.

Необхідні обов'язкові супутні дисципліни (кореквізити) – навчальна практика.

3. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета

Вивчення навчальної дисципліни «Вступ до фаху» полягає в формуванні у здобувачів теоретичних знань про основні аспекти підприємницької, торговельної та біржової діяльності.

Завдання

Ознайомлення здобувачів з поняттєво-категоріальним апаратом, загальною методологією та основними формами підприємницької, торговельної та біржової діяльності.

Після опанування дисципліни здобувач набуде наступні **компетентності**:

- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;
- здатність застосовувати отримані знання в практичних ситуаціях;
- здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово;
- здатність спілкуватися іноземною мовою;
- критичне осмислення теоретичних засад підприємницької, торговельної та біржової діяльності;
- здатність обирати та використовувати відповідні методи, інструментарій для обґрунтування рішень щодо створення, функціонування підприємницьких, торговельних і біржових структур;
- здатність до організації зовнішньоекономічної діяльності підприємницьких, торговельних і біржових структур.

Очікується, що після опанування дисципліни здобувачем будуть досягнуті наступні **результати навчання** і він буде:

- використовувати базові знання з підприємництва, торгівлі і біржової діяльності й уміння критичного мислення, аналізу та синтезу в професійних цілях;
- застосовувати набуті знання для виявлення, постановки та вирішення завдань за різних практичних ситуацій в підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності;
- мати навички письмової та усної професійної комунікації державною й іноземною мовами.

4. Зміст навчальної дисципліни

Змістовний модуль 1.

Тема 1. Загальні відомості про навчальну дисципліну «Вступ до фаху».

- *Форма занять: лекція, самостійна робота.*
- *Обсяг аудиторного навантаження: 6 годин.*
- *Практичне заняття: «Нормативно-правова база організації навчального процесу в НАУ «ХАІ».*
- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): роздатковий матеріал, обладнання для візуального супроводження лекції.*

Об'єкт, предмет, мета та завдання дисципліни. Зв'язок з іншими дисциплінами. Значення дисципліни для підготовки фахівців за освітньою програмою «Експертиза товарів та послуг» спеціальності «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність». Мета та зміст сучасної університетської освіти. Місце Національного аерокосмічного університету ім. М.Є. Жуковського «ХАІ» у системі вищої освіти України.

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 13 годин.*

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача.

Тема 2. Університетська освіта в контексті створення єдиного Європейського освітнього простору.

- *Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.*
- *Обсяг аудиторного навантаження: 8 годин.*
- *Практичне заняття: «Нормативно-правова база національної системи вищої освіти».*
- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): роздатковий матеріал, обладнання для візуального супроводження лекції та практичного заняття, нормативно-правова та законодавча документація.*

Університетська освіта у міжнародному контексті. Сутність, мета та головні принципи Болонського процесу. Реалізації Болонського процесу в Україні: сучасний стан та перспективи. Академічна мобільність як показник інтеграції до міжнародного освітнього простору. Європейська система трансферу кредитів ECTS.

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 13 годин.*

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача. Інституції у системі вищої освіти України. Принципи реалізації академічної мобільності.

Тема 3. Політика та принципи академічної доброчесності.

- *Форма занять: лекція, самостійна робота.*
- *Обсяг аудиторного навантаження: 6 годин.*
- *Практичне заняття: «Нормативно-правова база НАУ «ХАІ» щодо політики академічної доброчесності».*
- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): роздатковий матеріал, обладнання для візуального супроводження лекції.*

Академічна доброчесність як базис якісної вищої освіти. Принципи академічної доброчесності, її мета та проблематика. Поняття академічної культури, її функцій та складових. Плагіат, його види та способи протидії проявам плагіату.

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 14 годин.*

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача. Вивчення термінів та визначень. Академічна нечесність та методи запобігання її проявам. Етичні принципи вищої освіти.

Тема 4. Організація навчального процесу в університеті та його соціально-культурна інфраструктура.

- *Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.*
- *Обсяг аудиторного навантаження: 6 годин.*
- *Практичне заняття: «Нормативно-правове забезпечення організації навчального процесу у закладах вищої освіти».*
- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): роздатковий матеріал, обладнання для візуального супроводження лекції та практичного заняття, нормативно-правова та законодавча документація.*

Види і зміст навчальних занять. Структурно-логічна схема підготовки фахівців. Освітньо-професійні програми підготовки фахівців. Сучасні технології навчання: тренінгові, комп'ютерні технології, дистанційне навчання. Організація науково-дослідної роботи студентів на випускової кафедрі та її роль у професійній підготовці фахівців. Самостійна робота студента: поняття та різновиди. Студентське самоврядування як невід'ємна складова демократизації вищої школи. Соціально-культурна інфраструктура університету.

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 15 годин.*

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача. Громадські організації університету: студентські профспілки, наукове студентське товариство, інші організації. Соціальний захист студентів.

Модульний контроль 1.

- *Форма занять: написання модульної роботи в аудиторії (за рішенням лектора допускається проведення у дистанційній формі).*
 - *Обсяг аудиторного навантаження: 2 години*
 - *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): нормативно-правова та законодавча документація.*
 - *Обсяг самостійної роботи здобувачів – за необхідністю.*
- Підготовка до модульного контролю.

Змістовний модуль 2.

Тема 5. Професійна діяльність.

- *Форма занять: лекція, самостійна робота.*
- *Обсяг аудиторного навантаження: 8 годин.*
- *Практичне заняття: «Сутність та основні етапи кар'єрного консультування та професійної співбесіди».*
- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): роздатковий матеріал, обладнання для візуального супроводження лекції.*

Сутність професійної діяльності. Професійна діяльність як процес управління. Основи професійного самовизначення. Я-реальне, і Я-ідеальне. Ситуація вибору професії. Основні функції професійної діяльності. Сфери економіки: сфера матеріального виробництва; невиробнича сфера. Сфери професійної діяльності.

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 13 годин.*

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача. Вивчення термінів та визначень. Професійна компетентність. Професійна майстерність. Професійна творчість. Професійна кар'єра.

Тема 6. Підприємництво та торговельна діяльність.

- *Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.*
- *Обсяг аудиторного навантаження: 6 годин.*
- *Практичне заняття: «Нормативно-правове регулювання підприємницької та торговельної діяльності в Україні».*
- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): роздатковий матеріал, обладнання для візуального супроводження лекції та практичного заняття, нормативно-правова та законодавча документація.*

Підприємництво як сучасна форма господарювання. Класифікація підприємств. Види й організаційно-правові форми об'єднань підприємств.

Сутність підприємництва. Ознаки та основні принципи підприємництва. Суб'єкти господарювання. Класифікація та види підприємств в Україні залежно від форм власності. Сутність торгівлі та її функції. Роль торгівлі у національній економіці та завдання її реформування. Види та форми торгівлі, тенденції та напрямки їх розвитку.

Обсяг самостійної роботи здобувачів: 13 годин.

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача. Поняття, суть і принципи державного регулювання підприємницької діяльності. Державна підтримка підприємництва. Органи, що здійснюють державне регулювання підприємництва, та їх правовий статус. Інноваційно-інвестиційний розвиток торгівлі, нові форми і методи господарювання.

Тема 7. Біржа як складова економічної системи.

- *Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.*
- *Обсяг аудиторного навантаження: 6 годин.*
- *Практичне заняття: «Нормативно-правове регулювання біржової діяльності».*

- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): роздатковий матеріал, обладнання для візуального супроводження лекції та практичного заняття, нормативно-правова та законодавча документація.*

Поняття біржі. Типи і види бірж. Риси товарної біржі. Функції Фондової біржі. Функції бірж. Організація біржових зборів для проведення відкритих публічних торгів. Розробка біржових контрактів. Розв'язання спорів із біржових угод. Виявлення і регулювання біржових цін. Характерні ознаки бірж.

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 14 годин.*

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача. Вивчення термінів та визначень. Проблеми біржової діяльності в Україні та шляхи їх вирішення. Проблеми ринка цінних паперів. Проблеми розвитку фондового ринку України в умовах фінансової глобалізації.

Тема 8. Експертна діяльність в Україні.

- *Форма занять: лекція, самостійна робота.*
- *Обсяг аудиторного навантаження: 6 годин.*
- *Практичне заняття: «Нормативно-правове регулювання експертної діяльності в Україні».*
- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): роздатковий матеріал, обладнання для візуального супроводження лекції.*

Класифікація та характеристика видів експертизи. Поняття та види товарознавчої експертизи. Характеристика підприємств, які займаються експертною діяльністю. Контроль за дотриманням вимог до якості товарів та послуг під час проведення експертизи. Оцінка інформативності та дотримання вітчизняних і міжнародних вимог.

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 14 годин.*

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача. Вивчення структури та діяльності підприємств, які займаються експертною діяльністю.

Модульний контроль 2.

- *Форма занять: написання модульної роботи в аудиторії (за рішенням лектора допускається проведення у дистанційній формі).*

- *Обсяг аудиторного навантаження: 2 години*

- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): нормативно-правова та законодавча документація.*

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів – за необхідністю.*

Підготовка до модульного контролю.

5. Індивідуальні завдання

Не передбачено навчальним планом

6. Методи навчання

Словесні, наочні, практичні.

7. Методи контролю

Поточний контроль (теоретичне опитування й розв'язання практичних завдань), модульний контроль (тестування за розділами курсу) та підсумковий (семестровий) контроль (залік).

8. Критерії оцінювання та розподіл балів, які отримують здобувачі

Складові навчальної роботи	Бали за одне заняття (завдання)	Кількість занять (завдань)	Сумарна кількість балів
<i>Змістовний модуль 1</i>			
Активність під час аудиторної роботи	0...2	4	0...8 (максимальна кількість балів за цим показником)
Виконання практичних робіт	0...4	4	0...16
Модульний контроль	0...25	1	0...25
<i>Змістовний модуль 2</i>			
Активність під час аудиторної роботи	0...2	4	0...8 (максимальна кількість балів за цим показником)
Виконання практичних робіт	0...4	4	0...16
Модульний контроль	0...25	1	0...25
Загальна активність	0...2		0...2
<i>За семестр</i>			0...100

Критерії оцінювання роботи здобувача протягом семестру

Задовільно (60-74) – мати мінімум знань і умінь для забезпечення програмних результатів навчання. Відпрацювати всі практичні заняття.

Добре (75-89) – знати основні теми дисципліни. Відпрацювати всі практичні заняття.

Відмінно (90-100) – мати знання, що дозволять самостійно, вільно та обґрунтовано відповідати на будь які питання щодо тематики курсу. Відпрацювати всі практичні заняття.

9. Політика навчального курсу

Відпрацювання пропущених занять відбувається відповідно до розкладу консультацій, за попереднім погодженням з викладачем. Питання, що стосуються академічної доброчесності, розглядає викладач або за процедурою, визначеною у Положенні про академічну доброчесність.

10. Методичне забезпечення та інформаційні ресурси

Підручники, навчальні посібники, навчально-методичні посібники, конспекти лекцій, методичні рекомендації з проведення практичних робіт тощо, які видані в Університеті знаходяться за посиланням:

- <http://library.khai.edu/catalog>
- Сторінка дисципліни знаходиться за посиланням: <https://mentor.khai.edu/course/view.php?id=5886>

11. Рекомендована література

Базова

1. Закон «Про вищу освіту» // База даних «Законодавство України» / ВР України [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.
2. Нормативно-правові акти з реформування вищої освіти [Електронний ресурс] – Режим доступу : <https://imzo.gov.ua/osvita/vyscha-osvita/normativna-baza/normativno-pravovi-akty-z-reformuvannya-vyschoji-osvity/>.
3. Університетська освіта: навчальний посібник / М.П. Головка, Н.І. Черевична, В.О. Акмен, Т.М. Головка. – Х. : ХДУХТ, 2013. – 146 с.
4. Сайт НАУ «ХАІ» [Електронний ресурс] – Режим доступу : <https://khai.edu/ua>.

Допоміжна

1. Національний освітній глосарій: вища освіта : 2-е вид., перероб. і доп. / В.М. Захарченко [і др.] / За ред. В.Г.Кременя.– К. : ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2014.– 100 с.
2. Положення «Про організацію освітнього процесу» СУЯ ХАІ-НОВ-П/005:2016 Національного аерокосмічного університету ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут».
3. Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG). [Електронний ресурс] – Режим доступу : https://ihed.org.ua/wp-content/uploads/2018/10/04_2016_ESG_2015.pdf.
4. Національний класифікатор України: «Класифікатор професій» ДК 003:2010 (Редакція від 30.11.2017)// База даних «Законодавство України» / ВР України. [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va327609-10>